

Hvordan bør kapitalindkomst beskattes?

Sørensen, Peter Birch; Amundsen, Eirik S; Rosholm, Michael; Skaksen, Jan Rose

Published in:
Børsen

Publication date:
2008

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Sørensen, P. B., Amundsen, E. S., Rosholm, M., & Skaksen, J. R. (2008). Hvordan bør kapitalindkomst beskattes? *Børsen*, 2.

HVORDAN BØR KAPITALINDKOMST BESKATTES?

Den skattepolitiske debat fokuserer i disse år på, hvordan en lavere beskatning af arbejdsindkomst kan øge udbudet af arbejdskraft. I den nye vismandsrapport peger vi på, at en reform af kapitalindkomstbeskatningen kan bidrage hertil. Tillige er der behov at sikre en mere ensartet beskatning af forskellige former for kapitalafkast. Kapitalindkomster beskattes efter forskellige regelsæt, hvilket både gør skattesystemet uoverskueligt og indebærer en vilkårlig forskelsbehandling af forskellige former for opsparing. Skatteyderne vil naturligt nok være tilbøjelige til at placere deres opsparing dér, hvor de kan opnå det højeste afkast efter skat. Men hvis beskatningen afhænger af, hvor man placerer sin opsparing, dirigeres opsparingen ikke hen, hvor der fås størst afkast til samfundet, dvs. hvor afkastet før skat er højest. Dette fører til et økonomisk tab for samfundet. Problemet opstår f.eks. når aktieindkomst beskattes mere lempeligt end renter fra banklån, og når investering i ejerboliger er skattemæssigt begunstiget sammenlignet med investering i selvstændig erhvervsvirksomhed.

I dag er det primært renter, der indgår i den skattepligtige kapitalindkomst. Når topskatteydere således skal betale 59 pct. i marginalskat af renteindtægten fra almindelig fri opsparing, men f.eks. kun skal betale 15 pct. i pensionsafkastskat, vil kun en mindre del af opsparingen blive placeret i almindelige frie midler. Derfor ses også, at de fradragsberettigede renteudgifter langt overstiger de skattepligtige renteindtægter. Dette skaber et offentligt provenutab på 15-20 mia. kr. årligt, som skal dækkes ind bl.a. via højere skatter på arbejdsindkomst. Faktisk fører den nuværende beskatning af kapitalindkomst til, at skatten på arbejde bliver mærkbart højere, end den ville have været uden beskatning af kapitalindkomst!

Et særligt problem er, at kapitalindkomstbeskatningen ikke tager hensyn til inflationens udhuling af den reale værdi af opsparing i banken, obligationer o.l. Hvis renten f.eks. er 5 pct. og inflationen er 2 pct., er det reale årlige opsparingsafkast kun 3 pct. af formuer, der er placeret på en bankbog eller i obligationer.

Skatteyderen beskattes imidlertid af hele den nominelle renteindtægt på 5 pct. En topskatteyder afleverer dermed 2,95 pct. af sin renteindtægt i skat og betaler således tæt på konfiskatoriske 98,3 pct. i skat af sin reale renteindtægt. Dette er selvsagt ikke fremmende for incitamentet til at foretage almindelig fri opsparing. Tilsvarende indebærer skattesystemet en ekstra præmiering af gældsstiftelse, da skatteyderne kan fradrage hele deres nominelle renteudgift, selvom inflationen løbende udhuler gældens reelle størrelse.

I den nye vismandsrapport foreslås, at der tages hensyn til inflationen ved kun at indregne 75 pct. af de faktiske renteindtægter og renteudgifter i den skattepligtige kapitalindkomst. Med realistiske antagelser om det gennemsnitlige niveau for rente og inflation vil det omtrent give en beskatning, hvor kun reale renteindtægter og udgifter indgår i beskatningsgrundlaget. Dermed skabes bedre overensstemmelse mellem beskatningen af reale kapitalindkomster og arbejdsindkomster. Vi foreslår også, at aktieindkomst indregnes i kapitalindkomsten efter samme princip, så beskatningen af renter og aktieafkast bliver ensartet.

En sådan reform af kapitalbeskatningen vil styrke opsparingen, så nationalformuen og nationalindkomsten stiger mærkbart på lang sigt. Samtidigt vil der opstå en provenugevinst, som kan bruges til at sænke skatten på arbejdsindkomst og tilskynde til et større arbejdsudbud.

En lavere skat på arbejdsindkomst vil komme boligejerne til gode og kompensere for beskæringen af rentefradragets skatteværdi. På kort sigt vil en sænkning af kapitalindkomstskatten og rentefradraget dog medføre et fald i boligpriserne, som vil være uheldigt i den nuværende situation med udsigt til faldende boligpriser og et økonomisk tilbageslag. Reformen af kapitalindkomstbeskatningen bør derfor først indføres, når der igen er udsigt til stigende boligpriser.

Den personlige skat på kapitalindkomst kan ses som en skat på danske husholdningers opsparing, da skatten hviler på hele skatteyderens formueafkast. Omvendt kan selskabsskatten ses som en skat på investeringer foretaget i Danmark. Den økonomiske forskning peger på, at byrden ved selskabsskatten i en lille åben økonomi, som den danske, i meget høj grad bliver overvæltet på lønmodtagerne. Derved hæmmes den indenlandske kapitaldannelse, hvilket reducerer lønmodtagernes produktivitet og dermed deres realløn.

Et andet problem ved selskabsskatten er, at den forvrider selskabernes finansieringsmønstre, fordi der er fradrag for renteudgifter, men ikke er ret til fradrag for omkostningen til egenkapitalfinansiering. Dermed tilskyndes til overdreven gældsstiftelse, og selskabssektoren kan blive mere sårbar, når konjunkturerne går ned.

Derfor foreslås, at det overvejes at indføre et egenkapitalfradrag i selskabsbeskatningen. Der gives et fradrag for en "normal" markedsrettet forrentning af ny egenkapital dannet efter reformens indførelse, hvorved der vil være en skattemæssig ligestilling mellem egenkapitalfinansiering og lånefinansiering. Vores analyser indikerer, at en sådan reform af selskabsbeskatningen vil stimulere investeringerne og øge den samlede velstand samt konsolideringen i selskabssektoren. Provenutabet på kort og mellemlang sigt vil være begrænset, da fradraget kun gives ved nyinvesteringer.

Vi foreslår derfor, at der iværksættes et udredningsarbejde, som skal afdække, om indførelse af et egenkapitalfradrag er så perspektivrigt, som analyserne i vismandsrapporten tyder på.

Danish Economic Councils

Amaliegade 44 - DK-1256 København K - Danmark - Tel.+45 33 44 58 00 - E-Mail: dors@dors.dk